

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus. Pohjois-Savon hyvinvointialueella sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Hyvinvointialueen merkittävimiksi todetuista riskeistä erityisesti rahoituksen riittävyys sekä henkilöstön saatavuus ovat edelleen ajankohtaisia ja näiden hallitsemiseksi on käynnistetty useita toimenpiteitä, esimerkiksi tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toteuttaminen sekä palvelujärjestelmäuudistuksen ja kansainvälisen rekrytoinnin käynnistäminen. Tammi-maaliskuussa 2024 toteutuneista riskeistä voidaan lisäksi mainita lääketurvallisuuteen liittyvät poikkeamat.

Vuoden 2024 sisäisen valvonnan painopisteinä hyvinvointialuetasoisesti ovat talouden säännölliset kontrollit (ml. toimivaltuuksien noudattaminen ja talous- ja tuottavuusohjelman seuranta), häiriötilanteisiin varautuminen (valmiussuunnitelmien ajantasaisuus) sekä prosessien ja palvelujen kuvaaminen Arter IMS- ja ARC-järjestelmiin. Aluevaltuuston päättämien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti painopisteiden valvonnasta tulee raportoida osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Painopiste 1: Talouden seuranta

Talouden seuranta on toteutunut toimialoilla kerran tai kaksi kertaa kuukaudessa pidetyissä johtoryhmien kokouksissa. Talouden seuranta jalkautuu linjaorganisaation tilivelvollisuusperiaatteen mukaisesti johdolta vähintään palveluysikkötasolle. Talousraporttien seurannassa ja arvioinnissa hyödynnetään talousasiantuntijoiden (controllerit) osaamista.

Toimivaltuuksien noudattamisen valvonta on toteutunut osana päätösprosessien seurantaa organisaation eri tasoilla. Toimivaltuuksien ylityksiä ei ole havaittu. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä on raportoitu kuukausittain tai sovitulla tavalla. Hyvinvointialueen talouspalvelut on lisäksi järjestänyt säännöllisiä talousinfoja koko henkilöstölle ja esihenkilöille.

Talouden tiukat raamit ovat paikoin estäneet lakisäateisen ja/tai palvelutasopäätösten mukaisen palvelutuotannon toteutumista. Talouden tilannekuvasta raportoidaan tarkemmin osavuosikatsauksen muissa osioissa.

Painopiste 2: Varautuminen

Pohjois-Savon hyvinvointialueen valmiussuunnitelman yleinen osa on ajan tasalla ja se päivitetään seuraavan kerran vuoden 2024 aikana. Lisäksi hyvinvointialueelle ollaan työstämässä useita muita suunnitelmia, jotka tukevat koko organisaation varautumista erilaisiin häiriötilanteisiin. Esimerkiksi Pohjois-Savon evakuointisuunnitelman perusosa on tarkastamista ja hyväksymistä vaille valmiina. Evakuointiasioita työstetään toimialojen välisessä yhteistyössä kokonaisuuteen liittyessä olennaisena osana Pohjois-Savon kunnat ja muut toimijat.

Ajankohtaisia varautumisasioita (esim. lakot, polttoaineiden saatavuus) on käsitelty muun muassa valmius- ja turvallisuustoimikunnassa, toimialojen johtoryhmien kokouksissa sekä yhdessä Pohjois-Savon kuntien kanssa. Pohjois-Savon hyvinvointialue vastaa myös yhteistyöalueen varautumisen yhteensovittamisesta ja ylläpitää alueen sote-valmiuskeskusta ja pelastustoimen tilannekeskusta. Hyvinvointialueella toukokuussa järjestettävän valmiusharjoituksen suunnittelu on käynnissä. Kansallisesti hyvinvointialueen toimijat osallistuvat aktiivisesti varautumisen kehittämiseen ja harjoitustoimintaan.

Hyvinvointialueen sote-toiminnot kokoava valmiussuunnitelma kokonaisuudessaan on hyväksyttävissä Valsu-portaalissa huhtikuussa. Kaikki sote-toimialat ovat aloittaneet kansallisen mallin mukaisen valmiussuunnittelun, olemassa olevia aikaisempia suunnitelmia päivittäen. Pelastustoimen valmiussuunnittelussa on puolestaan havaittu useita haasteita, jotka johtuvat pitkälti puuttuvasta työvoimasta ja aikaisemmilta vuosilta kertyneestä purkamattomasta työkuormasta, jota ei pystytä purkamaan nykyisillä henkilöresursseilla riittävän nopeasti. Myös Itä-Suomen aluehallintovirasto on kiinnittänyt pelastustoimen valmiussuunnittelun puutteisiin huomiota ohjauksessaan.

Painopiste 3: Palvelu- ja prosessikuvaukset

Hyvinvointialueen palvelujen kuvauksista on laadittu noin 35 % (331 kpl) maaliskuun 2024 loppuun mennessä. Tiedonhallintalain edellyttämien prosessikuvausten laadinta on aloitettu samoin noin 35 %:sta palveluja. Hyväksytyjä prosessikuvauksia on noin 15 % (119 kpl). Palvelu- ja prosessikuvausten laadinnan ja ylläpidon kokonaisuutta on käyty läpi ja opastettu hyvinvointialueen ja toimialojen johtoryhmien kokouksissa. Osa toimialoista on aikatauluttanut palvelu- ja prosessikuvausten laadinnan syksyille 2024. Pisimmällä kuvausten laadinta on pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut-toimialalla.